

Η ΓΛΩΣΣΑ C++

Μάθημα 6:

Κλάσεις και Υπερφόρτωση Τελεστών

Δημήτρης Ψούνης

www.psounis.gr

Περιεχόμενα Μαθήματος

A. Θεωρία

1. Υπερφόρτωση Τελεστών

1. Γενικά

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο τελεστής +

2. Ο τελεστής -

3. Παρατηρήσεις

3. Υπερφόρτωση Μονοθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο μεταθεματικός τελεστής ++

2. Ο προθεματικός τελεστής ++

3. Παρατηρήσεις

4. Υπερφόρτωση του Τελεστή Ανάθεσης

1. Εξήγηση του =

2. Υπερφόρτωση του =

5. Κάνοντας την κλάση πίνακα

1. Υπερφόρτωση του []

2. Παρατηρήσεις

6. Άλλες Υπερφορτώσεις

1. Διαθέσιμοι Τελεστές

2. Σύνοψη και επεκτάσεις

Ασκήσεις

A. Νέα Στοιχεία της C++

1. Υπερφόρτωση Τελεστών

1. Γενικά

- Η υπερφόρτωση τελεστών είναι ένα σημαντικό στοιχείο της C++
 - Μπορούμε να υπερφορτώσουμε συνηθισμένους αριθμητικούς τελεστές όπως το +, το -, το * και το /
 - Αλλά και τελεστές όπως το ++ και το --
 - ώστε να προσθέσουμε λειτουργικότητα σε μία κλάση.
 - π.χ. να κατασκευάσουμε μία κλάση «μιγαδικός» μέσω της οποίας να μπορούμε να προσθέτουμε δύο μιγαδικούς αριθμούς, γράφοντας απλά a+b
 - αλλά και να γράφουμε στην κλάση «μάγος» που κατασκευάσαμε σε προηγούμενο μάθημα a+=10 και να αυξάνει το δείκτη μαγείας του κατά 10.
- Μπορούμε
 - να υπερφορτώσουμε στις κλάσεις μας (σχεδόν) οποιοδήποτε τελεστή της C++
 - όπως ο <=, ο [] (για πίνακες)
- Δεν μπορούμε:
 - Να υπερφορτώσουμε τελεστές για ενσωματωμένους τύπους δεδομένων
 - Δεν μπορούμε π.χ. να επαναορίσουμε το + όταν προστίθενται δύο πραγματικοί (double)

A. Νέα Στοιχεία της C++

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο τελεστής +

- Κατασκευάζουμε μία στοιχειώδη κλάση «μιγαδικός», η οποία έχει ως μέλη δύο πραγματικές μεταβλητές που απεικονίζουν το πραγματικό (real) και το φανταστικό (imag) μέρος
- Βλέπουμε μια στοιχειώδη υλοποίηση με constructor και accessors:

```
class complex {
public:
    complex();
    complex(double in_real, double in_imag);
    void set_real(double in_real);
    void set_imag(double in_imag);
    double get_real() const;
    double get_imag() const;
private:
    double real;
    double imag;
};
```

```
complex::complex()
{
    real = 0.0;
    imag = 0.0;
}
complex::complex(double in_real, double in_imag)
{
    real = in_real;
    imag = in_imag;
}
void complex::set_real(double in_real)
{
    real = in_real;
}
void complex::set_imag(double in_imag)
{
    imag = in_imag;
}
double complex::get_real() const
{
    return real;
}
double complex::get_imag() const
{
    return imag;
}
```

A. Νέα Στοιχεία της C++

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο τελεστής +

- Για να προσθέσουμε δύο μιγαδικούς (π.χ. τους a και b) σε ένα νέο μιγαδικό c, θα έπρεπε να γράψουμε έναν κώδικα κάπως έτσι:

```
c.set_real(a.get_real()+b.get_real());
c.set_imag(a.get_imag()+b.get_imag());
```

- Ωστόσο, υπερφορτώνοντας τον τελεστή + θα μπορούμε να γράψουμε απευθείας τον πολύ κομψότερο κώδικα:

```
c = a + b;
```

A. Νέα Στοιχεία της C++

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο τελεστής +

Η υπερφόρτωση του διθέσιου αριθμητικού τελεστή + γίνεται

- Γράφοντας ως μέθοδο στην κλάση την:
 - class_name operator+ (const class_name &right);**

π.χ. στην κλάση complex ενσωματώνουμε στην κλάση την δήλωση:

- complex operator+(const complex &right);

Ενώ στο σώμα της μεθόδου:

- και δεδομένου ότι η πρόσθεση γίνεται μεταξύ δύο αντικειμένων (π.χ. **left+right**)
- Η μέθοδος καλείται από το left με όρισμα το right
- Είναι σαν να κάνουμε την κλήση **left.operator+(right)**
- και επιστρέφει ένα καινούργιο αντικείμενο, το οποίο είναι το αποτέλεσμα της πράξης.

Στο παράδειγμα το σώμα της συνάρτησης είναι:

```
complex complex::operator+ (const complex &right)
{
    complex result;

    result.real = real+right.real;
    result.imag = imag+right.imag;
    return result;
}
```

A. Νέα Στοιχεία της C++

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο τελεστής +

Ενσωματώνουμε τον κώδικα της υπερφόρτωσης του +, και βλέπουμε ολοκληρωμένο το παράδειγμα:

```
/*cpp6.operator_plus.cpp Υπερφόρτωση του + */
```

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class complex {
public:
    complex();
    complex(double in_real, double in_imag);
    void set_real(double in_real);
    void set_imag(double in_imag);
    double get_real() const;
    double get_imag() const;
    complex operator+ (const complex &right);
private:
    double real;
    double imag;
};
```

```
int main()
{
    complex a(1.0,1.0);
    complex b(2.0,3.0);

    complex c;

    c = a + b;

    cout<<c.get_real()<<" "<<c.get_imag();

    return 0;
}

...
complex complex::operator+ (const complex &right)
{
    complex result;

    result.real = real+right.real;
    result.imag = imag+right.imag;
    return result;
}
```

A. Νέα Στοιχεία της C++

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο τελεστής +

- Μπορούμε να υπερφορτώσουμε τον τελεστή + για να δουλεύει με οποιονδήποτε τύπο δεδομένων στο δεξί μέρος.
- Π.χ. να δουλεύει σωστά αν κάνουμε μια πράξη μεταξύ μιγαδικού και ακεραίου:

```
c = a + 5;
```

- Θα δούμε πως γίνεται η υπερφόρτωση ώστε να γίνεται πρόσθεση με ακέραιο.

- Προσοχή! Δεν μπορούμε να κάνουμε υπερφόρτωση με τον τρόπο που μάθαμε και να εκτελείται μία πράξη ως

```
c = 5 + a;
```

- Ωστόσο μέσω των φιλικών συναρτήσεων (επόμενο μάθημα) θα μπορούμε να κάνουμε και αυτήν την υπερφόρτωση.

A. Νέα Στοιχεία της C++

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο τελεστής +

Η υπερφόρτωση του διθέσιου αριθμητικού τελεστή + με ακέραιο γίνεται

- Γράφοντας ως μέθοδο στην κλάση την:
 - class_name operator+ (int right);**

π.χ. στην κλάση complex ενσωματώνουμε στην κλάση την δήλωση:

- complex operator+(int right);

Ενώ στο σώμα της μεθόδου:

- και δεδομένου ότι η πρόσθεση γίνεται μεταξύ αντικειμένου και ακεραίου (π.χ. **left+right**)
- Η μέθοδος καλείται από το left με όρισμα το right
- Είναι σαν να κάνουμε την κλήση **left.operator+(right)**
- και επιστρέφει ένα καινούργιο αντικείμενο, το οποίο είναι το αποτέλεσμα της πράξης.

Στο παράδειγμα το σώμα της συνάρτησης είναι:

```
complex complex::operator+ (int right)
```

```
{
    complex result;

    result.real = real+right;
    result.imag = imag+right;
    return result;
}
```

A. Νέα Στοιχεία της C++

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο τελεστής +

Ενσωματώνουμε τον κώδικα της υπερφόρτωσης του +, και βλέπουμε ολοκληρωμένο το παράδειγμα:

```
/*cpp6.operator_plus_int.cpp Υπερφόρτωση του + */
```

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class complex {
public:
    ...
    complex operator+ (const complex &right);
    complex operator+ (int right);
private:
    double real;
    double imag;
};
```

```
int main()
{
    complex a(1.0,1.0);
    complex b(2.0,3.0);

    complex c;

    c = a + 5;

    cout<<c.get_real()<<" "<<c.get_imag();

    return 0;
}

...
complex complex::operator+ (int right)
{
    complex result;

    result.real = real+right;
    result.imag = imag+right;
    return result;
}
```

A. Νέα Στοιχεία της C++

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

2. Ο τελεστής -

Η υπερφόρτωση του διθέσιου αριθμητικού τελεστή - γίνεται με ίδιο τρόπο

- Γράφοντας ως μέθοδο στην κλάση την:
 - class_name operator- (const class_name &right);**

π.χ. στην κλάση complex ενσωματώνουμε στην κλάση την δήλωση:

- complex operator-(const complex &right);

Ενώ στο σώμα της μεθόδου:

- και δεδομένου ότι η πρόσθεση γίνεται μεταξύ δύο αντικειμένων (π.χ. **left-right**)
- Η μέθοδος καλείται από το left με όρισμα το right
- Είναι σαν να κάνουμε την κλήση **left.operator-(right)**
- και επιστρέφει ένα καινούργιο αντικείμενο, το οποίο είναι το αποτέλεσμα της πράξης.

Στο παράδειγμα το σώμα της συνάρτησης είναι:

```
complex complex::operator- (const complex &right)
```

```
{
    complex result;

    result.real=real-right.real;
    result.imag=imag-right.imag;

    return result;
}
```

A. Νέα Στοιχεία της C++

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

2. Ο τελεστής -

- Εντελώς αντίστοιχη είναι η υπερφόρτωση και των άλλων διθέσιων τελεστών (*,/,%)
 - Βλέπουμε την υπερφόρτωση του +

```
/*cpp6.operator.plus.cpp Υπερφόρτωση του + */
```

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class complex {
public:
    ...
    complex operator+ (const complex &right);
    complex operator+ (int right);
    complex operator- (const complex &right);
private:
    ...
};
```

```
int main()
{
    complex a(1.0,1.0);
    complex b(2.0,3.0);

    complex c;

    c = a - b;

    cout<<c.get_real()<<" "<<c.get_imag();

    return 0;
}

...
complex complex::operator- (const complex &right)
{
    complex result;

    result.real=real-right.real;
    result.imag=imag-right.imag;

    return result;
}
```


A. Νέα Στοιχεία της C++

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

3. Παρατηρήσεις

- Βλέπουμε και έναν εναλλακτικό συντομότερο τρόπο για να κάνουμε την ίδια δουλειά:
- Π.χ. το σώμα του τελεστή + για την κλάση μπορεί να γραφεί αντί για τον τρόπο που είδαμε:

```
complex complex::operator+ (const complex &right)
{
    complex result;

    result.real=real+right.real;
    result.imag=imag+right.imag;

    return result;
}
```

- ως εξής:

```
complex complex::operator+ (const complex &right)
{
    return complex(real+right.real, imag+right.imag);
}
```

- όπου επιστρέφεται ένα νέο αντικείμενο, κατάλληλα αρχικοποιημένο από τον κατασκευαστή.

A. Νέα Στοιχεία της C++

2. Υπερφόρτωση Διθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

3. Παρατηρήσεις

- Με τον ίδιο τρόπο υπερφορτώνουμε οποιονδήποτε διθέσιο αριθμητικό τελεστή και μπορούμε να κάνουμε πράξεις μεταξύ των αντικειμένων (+, -, *, /, %)
- Αλλά και να υπερφορτώνουμε τους τελεστές ώστε να δουλεύουν:
 - Με αριστερό μέρος οπωσδήποτε αντικείμενο της κλάσης
 - Με δεξί μέρος όποιον τύπο δεδομένων θέλουμε
- Στο επόμενο μάθημα θα δούμε και υπερφόρτωση
 - ώστε να δουλεύουν με αριστερό μέρος όποιον τύπο δεδομένων θέλουμε
 - και δεξί μέρος αντικείμενο κλάσης.

A. Νέα Στοιχεία της C++

3. Υπερφόρτωση Μονοθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο μεταθεματικός τελεστής ++

- Ξέρουμε ότι ο τελεστής ++ (μεταθεματικός):
 - Πρώτα εκτελεί την εντολή στην οποία ενσωματώνεται.
 - Έπειτα αυξάνει κατά 1, τη μεταβλητή στην οποία επενεργεί.

- Π.χ. οι εντολές

```
int x=1;
cout<<x++;
cout<<x;
```

- Θα τυπώσουν:

```
1
2
```

- Η υπερφόρτωσή μας θα πρέπει να υποστηρίζει και τη συνήθη λειτουργία:

```
a = x++;
```

- όπου με το πέρας της εκτέλεσης, θα πρέπει x=2 και a=1
- Θα δούμε πως μπορούμε να υπερφορτώσουμε τον τελεστή ++ στην κλάση μιγαδικού ώστε να προσθέτει μια μονάδα και στο πραγματικό και στο φανταστικό μέρος.

A. Νέα Στοιχεία της C++

3. Υπερφόρτωση Μονοθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο μεταθεματικός τελεστής ++

Η υπερφόρτωση του μονοθέσιου μεταθεματικού τελεστή ++ γίνεται

- Γράφοντας ως μέθοδο στην κλάση την:
 - **class_name operator++ (int right);**

π.χ. στην κλάση complex ενσωματώνουμε στην κλάση την δήλωση:

- **const complex operator++(int right);**

- το όρισμα right δεν θα χρησιμοποιηθεί (σηματοδοτεί μόνο ότι είναι μεταθεματικός)
- και δεδομένου ότι ο τελεστής επενεργεί πάνω σε ένα αντικείμενο (π.χ. **left++**)
- Είναι σαν να κάνουμε την κλήση **left.operator++(right)**
- Πρέπει:
 - Να αυξάνει κατά ένα το αντικείμενο left
 - Να δημιουργεί ένα νέο αντικείμενο και να το επιστρέφει με την αρχική τιμή του left

Στο παράδειγμα το σώμα της συνάρτησης είναι:

```
const complex complex::operator++ (int right)
```

```
{
    complex result = *this;
    this->real++;
    this->imag++;
    return result;
}
```


A. Νέα Στοιχεία της C++

3. Υπερφόρτωση Μονοθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

1. Ο μεταθεματικός τελεστής ++

- Εντελώς αντίστοιχη είναι η υπερφόρτωση και των άλλων διθέσιων τελεστών (*,/,%)
- Βλέπουμε την υπερφόρτωση του -

```
/* cpr6.operator_plusplus_post.cpp Υπερφόρτωση του ++ (μεταθεματικός) */
```

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class complex {
public:
    ...
    complex operator+ (const complex &right);
    complex operator- (const complex &right);
    complex operator+ (int right);
    complex operator++(int right);
private:
    ...
};
```

```
int main()
{
    complex a(1.0,1.0);
    complex c;

    c=a++;

    cout<<"a="<<a.get_real()<<" "<<a.get_imag()<<endl;
    cout<<"c="<<c.get_real()<<" "<<c.get_imag();

    return 0;
}

...
complex complex::operator++(int right)
{
    complex result=*this;

    real++;
    imag++;

    return result;
}
```


A. Νέα Στοιχεία της C++

3. Υπερφόρτωση Μονοθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

2. Ο προθεματικός τελεστής ++

- Ξέρουμε ότι ο τελεστής ++ (προθεματικός):
 - Πρώτα αυξάνει κατά 1, τη μεταβλητή στην οποία επενεργεί.
 - Μετά εκτελεί την εντολή στην οποία ενσωματώνεται.

- Π.χ. οι εντολές

```
int x=1;
cout<<++x;
cout<<x;
```

- Θα τυπώσουν:

```
2
2
```

- Η υπερφόρτωσή μας θα πρέπει να υποστηρίζει και τη συνήθη λειτουργία:

```
a = ++x;
```

- όπου με το πέρας της εκτέλεσης, θα πρέπει x=2 και a=2

- Θα δούμε πως μπορούμε να υπερφορτώσουμε τον τελεστή ++ στην κλάση μιγαδικού ώστε να προσθέτει μια μονάδα και στο πραγματικό και στο φανταστικό μέρος.

A. Νέα Στοιχεία της C++

3. Υπερφόρτωση Μονοθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

2. Ο προθεματικός τελεστής ++

Η υπερφόρτωση του μονοθέσιου προθεματικού τελεστή ++ γίνεται

- Γράφοντας ως μέθοδο στην κλάση την:
 - class_name &operator++ ();**

π.χ. στην κλάση complex ενσωματώνουμε στην κλάση την δήλωση:

- complex &operator++();

Στο σώμα της μεθόδου:

- δεδομένου ότι ο τελεστής επενεργεί πάνω σε ένα αντικείμενο (π.χ. **++left**)
- Είναι σαν να κάνουμε την κλήση **left.operator++()**
- Πρέπει:
 - Να αυξάνει κατά ένα το αντικείμενο left
 - Να επιστρέφει αναφορά στο ίδιο το αντικείμενο

Στο παράδειγμα το σώμα της συνάρτησης είναι:

```
complex &complex::operator++ ()
{
    real++;
    imag++;
    return *this;
}
```


A. Νέα Στοιχεία της C++

3. Υπερφόρτωση Μονοθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

2. Ο προθεματικός τελεστής ++

- Βλέπουμε την υπερφόρτωση

```
/*cpr6.operator_plusplus_pre.cpp Υπερφόρτωση του ++ (προθεματικός) */
```

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class complex {
public:
    ...
    complex operator+ (const complex &right);
    complex operator+ (int right);
    complex operator- (const complex &right);
    complex operator++(int right);
    complex &operator++();
private:
    ...
};
```

```
int main()
{
    complex a(1.0,1.0);
    complex c;

    c=++a;

    cout<<"a="<<a.get_real()<<" "<<a.get_imag()<<endl;
    cout<<"c="<<c.get_real()<<" "<<c.get_imag();

    return 0;
}

...
complex &complex::operator++()
{
    real++;
    imag++;

    return *this;
}
```


A. Νέα Στοιχεία της C++

3. Υπερφόρτωση Μονοθέσιων Αριθμητικών Τελεστών

3. Παρατηρήσεις

- Η κύρια διαφορά των δύο τελεστών είναι:
 - Στον μεταθεματικό τελεστή (x++):
 - Πρέπει να επιστρέφουμε άλλο (καινούργιο) αντικείμενο, το οποίο κρατάει την προηγούμενη τιμή.
 - Γι' αυτό και δεν υπάρχει αναφορά στην επιστροφή
 - Στον προθεματικό τελεστή (++x):
 - Επιστρέφουμε το ίδιο το αντικείμενο, μιας και η αύξηση γίνεται αρχικά
 - Χρησιμοποιούμε αναφορά για να μην δημιουργηθεί νέο αντικείμενο (κατά την επιστροφή) και να γλιτώσουμε αυτόν τον φόρτο εκτέλεσης
- Ο διαχωρισμός των δύο τελεστών γίνεται με βάση το όρισμα που δέχεται.
 - Χωρίς όρισμα είναι ο προθεματικός.
 - Με όρισμα ακέραιο είναι ο μεταθεματικός.
 - Έχει οριστεί έτσι από τη γλώσσα, δεν θα δούλευε π.χ. αν θέταμε όρισμα έναν πραγματικό.
 - Δεν είναι και ο πιο «φυσικός» τρόπος, αλλά με κάποιον τρόπο έπρεπε να γίνει αυτός ο διαχωρισμός.
- Εντελώς αντίστοιχα μπορούμε να κάνουμε και υπερφόρτωση του τελεστή --

A. Νέα Στοιχεία της C++

4. Υπερφόρτωση του τελεστή ανάθεσης

1. Εξήγηση του =

- Ο τελεστής ανάθεσης
 - Αντιγράφει το αποτέλεσμα της έκφρασης που είναι στο δεξί μέρος του στο αριστερό.

- Π.χ. οι εντολές:

```
int a, b;
a=1;
b=a;
```

- Έχουν δύο εφαρμογές του τελεστή ανάθεσης:
 - Εδώ θα ασχοληθούμε μόνο με τη 2η, όπου ανατίθεται σε μια μεταβλητή, μία άλλη του ίδιου τύπου δεδομένων
- Και μια «κρυφή» λειτουργία
 - Η εντολή b=a επιστρέφει το αριστερό μέρος της (το b)
 - Γι' αυτό μπορούμε να γράφουμε διαδοχικές εντολές ανάθεσης π.χ.

```
a=b=c;
```


A. Νέα Στοιχεία της C++

4. Υπερφόρτωση του τελεστή ανάθεσης

2. Υπερφόρτωση του =

Η υπερφόρτωση του τελεστή ανάθεσης γίνεται

- Γράφοντας ως μέθοδο στην κλάση την:
 - **class_name &operator= (const class_name &right);**

π.χ. στην κλάση complex ενσωματώνουμε στην κλάση την δήλωση:

- **complex &operator=(const complex &right);**

Στο σώμα της μεθόδου:

- δεδομένου ότι ο τελεστής επενεργεί πάνω σε δύο αντικείμενο (π.χ. **left=right**)
- Είναι σαν να κάνουμε την κλήση **left.operator=(right)**
- Πρέπει:
 - Να αντιγράψει το αντικείμενο right στο αντικείμενο left.
 - Να λαμβάνει υπόψη αν το όρισμα είναι ίδιο με τον εαυτό του.

Στο παράδειγμα το σώμα της συνάρτησης είναι:

```
complex &complex::operator= (const complex &right)
```

```
{
    if (this==&right) return *this;
    real=right.real;
    imag=right.imag;
    return *this;
}
```


A. Νέα Στοιχεία της C++

4. Υπερφόρτωση του τελεστή ανάθεσης

2. Υπερφόρτωση του =

- Βλέπουμε την υπερφόρτωση του = στην κλάση των μιγαδικών αριθμών:

```
/*cpp6.operator_equal.cpp Υπερφόρτωση του = */
```

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class complex {
public:
    ...
    complex operator+ (const complex &right);
    complex operator+ (int right);
    complex operator- (const complex &right);
    complex operator++(int right);
    complex &operator++();
    complex &operator= (const complex &right);
private:
    ...
};
```

```
int main()
{
    complex a(1.0,1.0);
    complex c;

    c=a;

    cout<<"a="<<a.get_real()<<" "<<a.get_imag()<<endl;
    cout<<"c="<<c.get_real()<<" "<<c.get_imag();

    return 0;
}

...
complex &complex::operator= (const complex &right)
{
    if (this==&right) return *this;

    real=right.real;
    imag=right.imag;

    return *this;
}
```


A. Νέα Στοιχεία της C++

4. Υπερφόρτωση του τελεστή ανάθεσης

2. Υπερφόρτωση του =

- Αντίστοιχα μπορούμε να υπερφορτώσουμε τον τελεστή = ώστε να δουλεύει με δεξί μέρος οποιονδήποτε τύπο δεδομένων.
- Η δήλωση της μεθόδου θα είναι (π.χ. για ακέραιο):

```
complex &operator=(int right);
```

- και στο σώμα βάζουμε τις επιθυμητές ενέργειες, π.χ.

```
complex &complex::operator= (int right)
{
    real=right;
    imag=right;
    return *this;
}
```


A. Νέα Στοιχεία της C++

5. Υπερφόρτωση του []

1. Υπερφόρτωση του []

Η υπερφόρτωση του τελεστή δείκτη πίνακα [] γίνεται

- Γράφοντας ως μέθοδο στην κλάση την:

- type &operator[] (int i);**

π.χ. στην κλάση ARRAY που κατασκευάσαμε (μάθημα 4: άσκηση 2) η δήλωση θα είναι

- int &operator[] (int index);
 - Δέχεται ως όρισμα το δείκτη της θέσης του πίνακα
 - και επιστρέφει αναφορά στο στοιχείο που βρίσκεται αποθηκευμένο σε αυτήν την θέση.

Στο σώμα της μεθόδου:

- δεδομένου ότι ο τελεστής επενεργεί πάνω σε ένα αντικείμενο (π.χ. **arr[i]**)
- Είναι σαν να κάνουμε την κλήση **arr.operator[](i)**

Στο παράδειγμα το σώμα της συνάρτησης είναι:

```
int &ARRAY::operator[] (int i)
{
    if (i>=0 && i<n)
        return p[i];
    else
        cout<<"Index Error";
}
```


A. Νέα Στοιχεία της C++

5. Κάνοντας την κλάση πίνακα

1. Υπερφόρτωση του []

- Βλέπουμε την κλάση ARRAY στη νέα της έκδοση:

```
/* cpp6.array_with_index_overloading.cpp */
```

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class ARRAY {
public:
    ARRAY(int in_n);
    ARRAY(const ARRAY &ob);
    ~ARRAY();
    int get_n() const;
    int &operator[] (int i);
    void print();
private:
    int *p;
    int n;
};
```

```
int main()
{
    int n=10;
    ARRAY pin(n);

    for (int i=0; i<n; i++)
        pin[i]=i*i;

    pin.print();

    return 0;
}

...
int &ARRAY::operator[] (int i)
{
    if (i>=0 && i<n)
        return p[i];
    else
        cout<<"Index Error";
}
```


A. Νέα Στοιχεία της C++

5. Κάνοντας την κλάση πίνακα

2. Παρατηρήσεις

- Παρατηρήστε ότι στο παράδειγμα της κλάσης ARRAY, έχουν αντικατασταθεί οι accessors get_i και set_i με την πρόσβαση μέσω των [].
- Η κλάση μας είναι σχεδόν έτοιμη. Είναι ένας περιτυλιχτής των πινάκων της C:
 - Το πρόγραμμα πλέον δεν «σκάει» όταν γίνεται πρόσβαση εκτός του πίνακα (κλασσικό προγραμματιστικό λάθος)
 - Το μόνο που απομένει είναι να κάνουμε μια πιο αξιοπρεπή διαχείριση των λαθών
 - μέσω των «εξαιρέσεων» που θα μάθουμε σε επόμενο μάθημα.

A. Νέα Στοιχεία της C++

6. Άλλες Υπερφορτώσεις

1. Διαθέσιμοι Τελεστές

- Μπορούμε να υπερφορτώσουμε οποιονδήποτε από τους γνωστούς τελεστές της C++:
 - π.χ. τους +=, -=
 - τους && και ||
 - τους ^ και &
 - κ.α.
- και δεν μπορούμε να υπερφορτώσουμε:
 - τους ::, *, . και ?:

A. Νέα Στοιχεία της C++

6. Άλλες Υπερφορτώσεις

2. Σύνοψη και επεκτάσεις

- Σε αυτό το μάθημα:
 - Είδαμε πως κάνουμε υπερφορτώσεις όπου ο τελεστής:
 - είτε επενεργεί σε ένα αντικείμενο
 - είτε κάνει μία ενέργεια μεταξύ δύο αντικειμένων
 - είτε κάνει μια ενέργεια μεταξύ ενός αντικειμένου (αριστερά) και άλλου ΤΔ (δεξιά)
 - Στο επόμενο μάθημα θα δούμε πως μπορούμε:
 - Να κάνουμε πράξεις μεταξύ μιας μεταβλητής κάποιου τύπου δεδομένων (αριστερά) και ενός αντικειμένου (δεξιά)
 - Και να υπερφορτώσουμε π.χ το + για να γράφουμε:

```
5 + a;
```

- Αλλά και να υπερφορτώσουμε τον τελεστή << ώστε να γράφουμε:

```
cout<<a;
```


B. Ασκήσεις

Άσκηση 1.1: Επέκταση της κλάσης STRING με τον τελεστή =

Επεκτείνετε την κλάση STRING της άσκησης 3 του «Μάθημα 4: Κλάσεις και Αναφορές» με υπερφόρτωση του τελεστή =.

B. Ασκήσεις

Άσκηση 1.2: Επέκταση της κλάσης STRING με τον τελεστή []

Επεκτείνετε την κλάση STRING της προηγούμενης άσκησης, ώστε να υποστηρίζει τον τελεστή [], επιστρέφοντας το χαρακτήρα που βρίσκεται στην αντίστοιχη θέση του πίνακα χαρακτήρων.

Β. Ασκήσεις

Άσκηση 1.3: Επέκταση της κλάσης STRING με <, >, ==

Επεκτείνετε την κλάση STRING της προηγούμενης άσκησης, ώστε να υποστηρίζει τους τελεστές <,>,== οι οποίοι επιστρέφουν true/false, συγκρίνοντας δύο συμβολοσειρές.

Β. Ασκήσεις

Άσκηση 2: Επέκταση της κλάσης ARRAY με τον τελεστή +=

Επεκτείνετε την κλάση ARRAY όπως την αφήσαμε στο μάθημα όταν είδαμε τον τελεστή []:

- με τον τελεστή =
- με τον τελεστή +=
 - Συγκεκριμένα, επιθυμούμε χρήση όπως η ακόλουθη:

```
ob += 5;
```

- Η οποία θα επεκτείνει τις θέσεις του πίνακα κατά 5

Β. Ασκήσεις

Άσκηση 3.1: Επέκταση της κλάσης «Μάγος»

Επεκτείνετε την κλάση Μάγος (Άσκηση 3 του «Μαθήματος 2: Εισαγωγή στις Κλάσεις») με τα εξής στοιχεία:

- Μία ιδιωτική μεταβλητή (health) που απεικονίζει την υγεία του μάγου (0-100)
 - Να αρχικοποιείται σε 100.
- Υπερφόρτωση του τελεστή +=, ώστε να αυξάνει την υγεία του μάγου με τον ακέραιο που ακολουθεί τον τελεστή.
 - Να μην υπερβαίνει το 100
- Υπερφόρτωση του τελεστή -=, ώστε να μειώνει την υγεία του μάγου με τον ακέραιο που ακολουθεί τον τελεστή.
 - Αν η υγεία πέσει κάτω από 0, να τυπώνει ένα μήνυμα «Wizard Dead!»
- Τροποποίηση των μεθόδων:
 - Lightning: να επιστρέφει έναν ακέραιο από 10 έως 20
 - Fireball: να επιστρέφει έναν ακέραιο από 50 έως 70

Ελέγξτε την ποιότητα της υλοποίησής σας με ένα κατάλληλο σενάριο που θα σκεφτείτε.

Β. Ασκήσεις

Άσκηση 3.2: Κλάση Ανθρωποειδής (humanoid)

Ορίστε στο ίδιο πρόγραμμα με το Μάγο, την κλάση Ανθρωποειδής (humanoid) η οποία μοντελοποιεί ένα αναλώσιμο ζωντανό, το οποίο θα πολεμήσει το μάγο. Ορίστε:

- Μία ιδιωτική μεταβλητή (health) που απεικονίζει την υγεία του μάγου (0-100)
 - Να αρχικοποιείται σε 100 μέσω default κατασκευαστή.
- Υπερφόρτωση του τελεστή -=, ώστε να μειώνει την υγεία του ανθρωποειδούς με τον ακέραιο που ακολουθεί τον τελεστή.
 - Αν η υγεία πέσει κάτω από 0, να τυπώνει ένα μήνυμα «Humanoid Dead!»
- Να έχει μία δημόσια μέθοδο attack:
 - Η οποία θα επιστρέφει έναν τυχαίο αριθμό ζημιάς από 1 έως 5.

Β. Ασκήσεις

Άσκηση 3.3: Ανθρωποειδές εναντίον Μάγου

- Προσθέστε στις δύο κλάσεις μία δημόσια μέθοδο (check_dead) η οποία
 - θα ελέγχει αν το αντίστοιχο ον είναι νεκρό
- Και ένα σενάριο γύρων στην συνάρτηση main:
- Επαναληπτικά σε κάθε γύρο:
 - Παίζει πρώτα ο μάγος
 - Επιλέγει τυχαία lightning ή fireball
 - Αφαιρούνται οι πόντοι ζημιάς από την υγεία του ανθρωποειδούς
 - Γίνεται έλεγχος αν πέθανε το ανθρωποειδές (αν ναι, το πρόγραμμα τερματίζεται)
 - Παίζει έπειτα το ανθρωποειδές
 - Κάνει επίθεση
 - Αφαιρούνται οι πόντοι ζημιάς από την υγεία του μάγου
 - Γίνεται έλεγχος αν πέθανε ο μάγος (αν ναι, το πρόγραμμα τερματίζεται)